

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z wniosku M. L.

przy uczestnictwie J. K., W. K., J. M., S. K., „P.” sp. z o.o. [...] z siedzibą w W., A. W., Gminy Miejskiej M., H. R., K. M., W. M., X. Y., B. C., M. S. i A. M.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 grudnia 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników A. W., M. S. i A. M.
od postanowienia Sądu Okręgowego w T.
z dnia 15 grudnia 2016 r., sygn. akt I Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od uczestników postępowania A. W., M. S. i A. M.
na rzecz uczestników postępowania „P.” sp. z o.o. [...] z siedzibą w W. i Gminy Miejskiej M. kwoty po 450
(czterysta pięćdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania przed Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Określone w art. 398⁴ § 2 w zw. z 13 § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które – zgodnie z art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od postanowienia Sądu Okręgowego w T. z dnia 15 grudnia 2016 r. uczestnicy postępowania A. W., M. S. i A. M. oparli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

W skardze wskazano, że w sprawie istnieje potrzeba wyjaśnienia zagadnienia prawnego polegającego na udzieleniu odpowiedzi na pytanie, czy możliwym jest zasiedzenie rowu melioracyjnego przez posiadacza samoistnego wykonującego faktyczne władztwo w zakresie *corpus* i *animus* nad rowem przy jednoczesnym uiszczaniu tzw. kanałowego? Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowiskiem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji,

a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Powyższych wymagań skarżący nie spełnili. Dla przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie jest bowiem wystarczające wyeksponowanie zagadnienia prawnego bez jednoczesnego uzasadnienia istoty dostrzeganego zagadnienia problemowego oraz wyjaśnienia, jaki wpływ wyróżnione zagadnienie ma dla rozwoju prawa i działalności orzeczniczej sądów. Na skarżącym spoczywa bowiem obowiązek nie tylko ujęcia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania, ale również uzasadnienie dostrzeganych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Poza tym przedstawione przez skarżących zagadnienie prawne pozbawione jest cechy abstrakcyjności, gdyż sprowadza się do pytania o możliwość zasiedzenia nieruchomości, przez którą przebiegał rów melioracyjny, przy uwzględnieniu konkretnych okoliczności faktycznych ustalonych w sprawie, tj. uiszczania przez posiadacza opłaty (tzw. kanałowego). Dotyczy to więc w istocie nie zagadnienia prawnego, lecz odpowiedzi o zasadność oceny prawnej Sądu drugiej instancji stwierdzającej brak przesłanek do przyjęcia zasiedzenia w konkretnie ustalonym stanie faktycznym. Podkreślić przy tym należy, iż Sąd drugiej instancji na podstawie dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych przyjął, że przymiot posiadacza samoistnego wnioskodawca uzyskał dopiero z początkiem 1987. Z tej przyczyny sformułowane w skardze kasacyjnej zagadnienie prawne, oparte na założeniu, że w okresie uiszczania kanałowego, posiadanie miało charakter samoistny jest w ogóle nieprzydatne dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej.

Odwołując się do treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stwierdzić należy, że nie zostały przez skarżącego przedstawione wystarczające motywy pozwalające na uznanie, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Podkreślić bowiem należy, że wyróżniona w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zachodzi wtedy, gdy zasadność zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej wynika *prima facie*, bez głębszej analizy prawnej. Dotyczy to więc jedynie uchybień przepisom prawa materialnego albo procesowego, zarzucanym sądowi drugiej instancji w skardze kasacyjnej, o charakterze elementarnym polegających w szczególności na oparciu rozstrzygnięcia na wykładni przepisu oczywiście sprzecznej z jednolitą i ugruntowaną jego wykładnią przyjmowaną w orzecznictwie i nauce prawa, na zastosowaniu przepisu, który już nie obowiązywał względnie na oczywiście błędnym zastosowaniu określonego przepisu w ustalonym stanie faktycznym. Tych elementów nie można przypisać przedstawionemu przez skarżących uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej, którzy jej oczywistą zasadność uzasadnili występującym w sprawie istotnym zagadnieniem prawnym.

Oceniając, że skarga kasacyjna nie jest oczywiście uwzględniono także treść art. 398³ § 3 k.p.c., zgodnie z którym podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów. Dotyczy to także zakazu formułowania innych, wprawdzie dopuszczalnych, zarzutów naruszenia prawa procesowego albo materialnego, ale które zmierzają do podważenia oceny dowodów i dokonanych w sprawie ustaleń faktycznych. Dotyczy to zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 382 k.p.c. uzasadnionego błędną oceną materiału dowodowego. W tym stanie rzeczy podstawą oceny zasadności zarzutu naruszenia prawa materialnego, podniesionego w skardze kasacyjnej, byłyby ustalenia dokonane w sprawie przez Sąd drugiej instancji, którymi – zgodnie z art. 398¹³ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – Sąd Najwyższy jest związany.

W sprawie nie zachodzi również nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę – w granicach zaskarżenia – z urzędu (art. 398¹³ § 1 w zw. art. 13 § 2 k.p.c.).

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie 520 § 3 k.p.c. w zw. z 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 391 § 1, art. 398²¹ i art. 13 § 2 k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 1 i § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie
(Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

aj